

EXTRA INFO ROOISE STREKEN 25, 26 EN 27 STRAAT- EN STREEKNAMEN

Algemeen bij Rooise Streken 25-26-27

gebruikte bronnen

Heemschild jaargang 1967 nummer 3

Heemschild jaargang 1968 nummer 1

Heemschild jaargang 1968 nummer 2

Heemschild jaargang 1968 nummer 3

Heemschild jaargang 1968 nummer 4

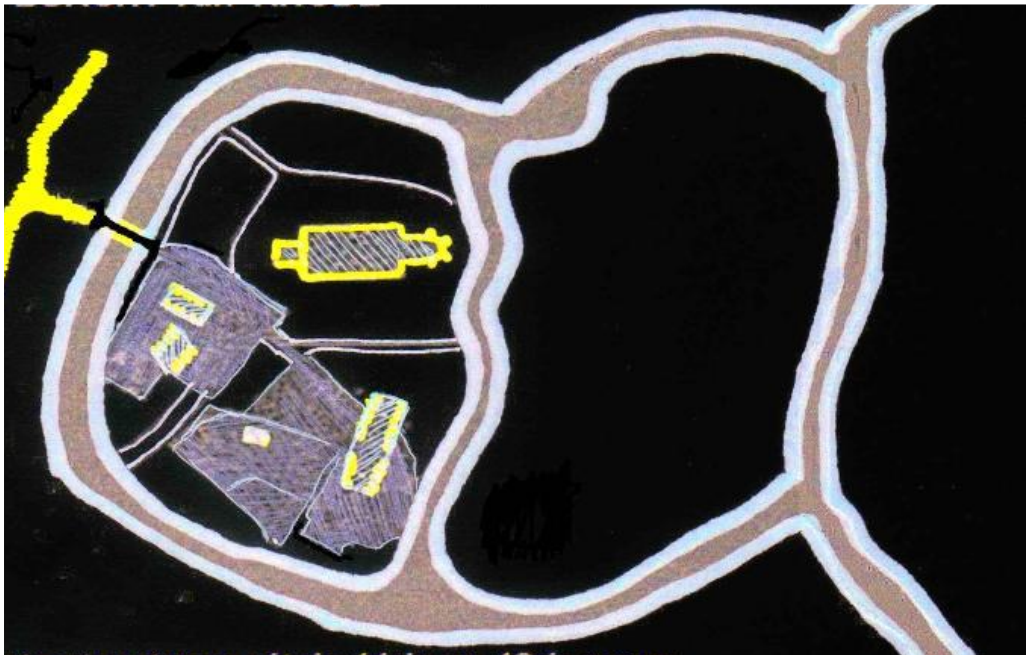
Heemschild jaargang 1969 -nummer 2

Heemschild jaargang 1969 -nummer 3

Heemschild jaargang 1972 nummer. 4

Heemschild jaargang 1973 nummer 1

Specifieke extra info behorend bij Rooise Streken 25

**Burcht van de graven van Rode en de Odakerk.
Het hele terrein was met water (Dommel) omgeven**

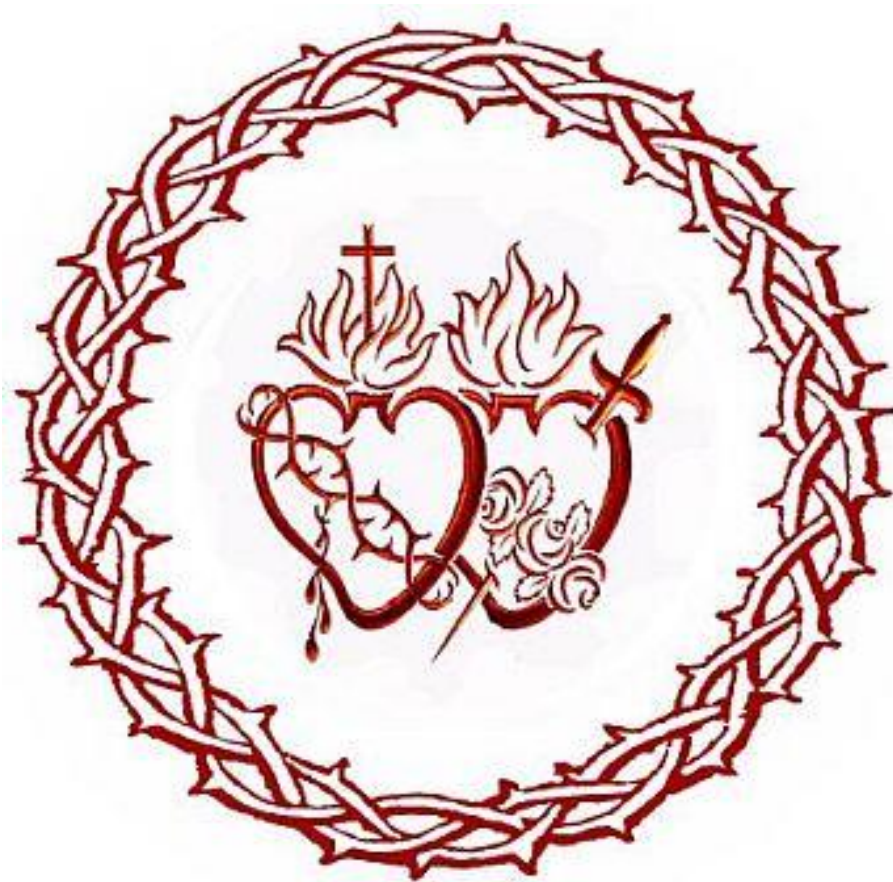
Het graafschap Rode, een landje met Sint-Oedenrode (Rhode) als hoofdstad

- De naam Rode heeft te maken met het 'recht van roding' aldus Mr. Mommers verbonden aan het Rijksarchief in Den Bosch. Mommers heeft o.a. het archief van Sint-Oedenrode geïnventariseerd.

Specifieke extra info behorend bij Rooise Streken 26

A.J. van der Aa, 'Aardrijkskundig Woordenboek' 1846(5): *'Rode is een vlek'*

Congregatie van de *Heilige Harten van Jezus en Maria: Congregatio Sacrorum Cordium*

Etymologie door pater Wiro Heesters ss.cc.

Dit artikel stond in het weekblad Midden Brabant naar aanleiding van een lezing over veldnamen door pater Wiro Heesters. Hij was min of meer de grondlegger van de etymologie in Sint-Oedenrode.

Rooise veldnamen, zeer interessant

Pater W. Heesters vertoonde een groot aantal zeer interessante dia's van gebouwen en streken in Sint-Oedenrode. Hij vertelde bovendien het geboeide publiek over de betekenis van Rooise veldnamen, waarvan we er hieronder enkele noemen:

STOMPERSHOEK : Hoek, waar de stompers lagen, dit waren kleine korte akkertjes.

RIJSINGEN : Gebied dat oprijst.

OLLAND : Afgeleid van "onland", slecht land.

SLOPHOOS : Huis, waar de bedelaars konden overnachten.

GEELDERS : Waarschijnlijk afgeleid van "Gelders", vruchtbare akkers.

LAARSVEN : ven in de vorm van 'n laars

LAAR : open plek in 't bos.

EVERSE : Zeer oud, waarschijnlijk eigenaam van bewoner.

NIJNSEL : "Nijen" betekent nieuwe, "sel" betekent woonplaats. Dus nieuwe woonplaats.

BOBBENAGEL : "bobbe" betekent lisdode, nagel, negel, egen = bloedzuiger.

SCHEKEN : Waarschijnlijk afgeleid van de "Schei-eik", die er stond in omgeving.

STROBOL(SE HEISTEEG) : hoogte die opduikt uit moeras.

KOFFEREN en **COEVERING** : Waarschijnlijk genoemd naar personen, die er vroeger gewoond hebben.

Nijnsel betekent etymologisch 'nieuwe woonplaats'

Twee verklaringen van de naam Kinderbos

De wijkraad KCK Rooi geeft op haar website een andere verklaring voor de naam Kinderbos. Zij schrijft dat op de plaats van de woonwijk Kinderbos ooit een bos gelegen moet hebben dat waarschijnlijk het eigendom van de Rooise familie Der Kinderen was. (Wijkraadkckrooi.weebly.com)

In Heemschild 2010 nr. 4 pagina 115 en In Heemschild jaargang 1971 nr.4 pagina 65 staat over Kinderbos en hoe het gebied aan haar naam komt: "Vóór u, ligt rechts de hoeve Kinderbos, waarnaar de gelijknamige woonwijk erachter, genoemd is. Kinderbos heeft niets met kinderen te maken maar alles met de heer Jacob Kien (Kienderbos)." "Jacob Kien was van 1763 tot 1775 stadhouder van de schout van Peelland en had als zodanig veel met Sint-Oedenrode te maken. Hij woonde in den Bosch. In 1772 kreeg hij van de Staten-Generaal te horen dat hij de vergaderingen van het corpus van Udenrode had bij te wonen als de belangen van de gemeente en de ingezetenen dit vorderden, en dat hij moest zorgen dat er geen klachten meer binnenkwamen over onbescheidenheid en onbehoorlijke bejegening van andere regenten. Hij is hier bekend gebleven vanwege zijn ontginningshoeve "Arbeidslust", ook wel Kienehoef genaamd.

Specifieke extra info behorend bij Rooise Streken 27

In Sint-Oedenrode krijgen de straten namen met hulp van de Heemkundige kring.

In de jaren 60 straatnamen komen er straatnamen i.p.v.de eerdere verdeling in wijken A B, C etc. DE huizen worden omgenummerd. Er komt een nummering even aan de ene kant van de straat en oneven oneven aan de andere kant. Het huis dat het dichtst bij het centrum ligt (Oude Raadhuis op de Markt) krijgt het laagste nummer. De straatnamen worden door het gemeentebestuur toegekend na hulp/voorstellen van de Heemkundige Kring. In de nieuwbouwwijken krijgen de straten een naam naar een thema, bijv. het koningshuis, bloemen, bomen, beroemde vrouwen, politici.

Namen van Rooise gebiedjes verklaard in diverse Heemschilden

Een greep uit de namen die in Heemschild verklaard worden. ***Indien u hierin geïnteresseerd bent en een of meerdere Heemschilden wilt lezen dan bent u van harte welkom in het Heemhuis van De Oude Vrijheid, Kerkdijk-Noord 4 (bij de Knoptoren). Elke maandagmorgen tussen 10 en 12 en op woensdagavond om 20.00 bent u van harte welkom.***

Heemschild jaargang 1967 nummer 3: Ostay, Hazenputten, Neep Tool, Krijtenburg, Weideven, Jekschoot

Heemschild jaargang 1968 nummer 1: Het Laar, Donte, Everse, Bolkepad, De Koevering

Heemschild jaargang 1968 nummer 2: Strobol, Vreeburg, Kranenhorst/Kranenburg, Espendonk, Kremsele, De Hulst

Heemschild jaargang 1972 nummer 4: Dit Heemschild bevat 8 pagina's waarin o.a. geschreven wordt over namen die met een nederzetting te maken hebben en eindigen op: sel, heem, schot, rode, en wijk maar ook over de betekenis van namen en met een natuurlijk gegeven van de plaats te maken hebben en eindigen op: loo, ven, voort, laar, stade, donc, etc.

Andere verklaringen van namen uit andere bronnen (Van D'n Aabeemd tot de Zwijnsput, Henk Beijers 1996)

SLOP

Slophoos kan een sluiphoek zijn, een doodlopende steeg of nauwe doorgang. In Sloprijt meent men te maken te hebben met een ablatende vorm van 'slep', germ. * slaip = glibberig, waarvan ook het mnl. 'slip' is afgeleid. De naam kan duiden op een modderige of leemhoudende ondergrond. Tenslotte kan de naam samenhangen met het mnl. 'slippe' = kleine gracht.

Moerman 1956:212; Trommelen 1994:427.

SCHOOR

Een 'schoor' is in de Kempen veelal een bruggetje over een beek, overdekt met mutsaards of graszoden zodat men er met een kar overheen kon rijden. Het kan een aangeslibd stuk grond zijn aan de oever van een rivier of beek en ook een gescheurd of geploegd land. Het mnl. 'schore' betekent schoor, stut, schraag, een tot steun aangebrachte paal. Kuysten beschrijft de aanleg van deze schoren als volgt: 'Van beide oevers uit werd een dam aangelegd, rondom voorzien van palen, die in de bodem werden geslagen, versterkt met boomstammen en aangevuld met aarde. Voor het stromend water moest een behoorlijke doorgang overblijven, die overdekt werd met planken en boomstammen om een overgang mogelijk te maken. Vanzelfsprekend was een dergelijk 'schoor' weinig duurzaam en was reparatie aan de orde van de dag'.

Lezen in Brabants Bronnen

Schoor = eenvoudige brug waarvan de liggers ondersteund worden door schuingeplaatste balken, schoren.

SLOEF

Sloef is een grondsoort die is opgebouwd uit slib; het ontstaat wanneer het slib zo fijn verdeeld is dat het in het water zweeft en vrijwel niet bezinkt. Dat gebeurt als het terecht komt in brak, kalkarm water. Sloef behoort tot de kleiachtige silten en siltige kleien. De benaming verwijst naar de bodemsoort. *GNLE, dl. 21: 635*

Extra informatie Rooise Streken 27: Rooise veld- en streeknamen (deel 3)

Enkele toevoegingen/verduidelijkingen:

- **Bobbenagel:** vroeger ook wel gespeld als Bovenagel. Aanvulling bij Bobbenagel. Koster Brock heeft het in begin 19^e eeuw in zijn boek over de geschiedenis van Sint-Oedenrode niet over 'Bobbenagel' maar over 'Bovenagel'.
- **Stompershoek:** de naam is volgens Heemschild nr. 2 uit 1989 een verbastering van Scampaertshoec. De verklaring voor het woord 'stompers' in Stompershoek als 'kleine korte akkertjes' is van Wim van Rooij. Aanvullend kan gezegd worden (pater Wiro Heesters in Heemschild 1989, nr.2, pag. 38 dat Stompershoek ook een verbastering is van 'Scampaertshoec' of 'Stompartshoec' zoals het gebied rond 1500 heette.
- **Wijkcodes:** de wijkcodes wijken enigszins af van de kadastercodes. De wijkcodes waren A t/m F (ten behoeve van de huisnummering en post), de kadastercodes waren A t/m H. De eerste huisnummers in Sint-Oedenrode werden al in 1735 gebruikt (bijv. in Eerschot).

Toevoeging:

- In het artikel staat dat de wijken genummerd zijn A t/m H. Dit klopt ook als men de kadasterkaarten gebruikt. De wijkcodes (voorloper van straatnaam- en huisnummering) zijn echter A t/m F.